

Huvudman

Strängnäs kommun
barn-ochutbildningsnamnden@strangnas.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Karinslundsskolan i Strängnäs kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 13 oktober 2023.

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar som avser att undervisningen följer och omfattar aktuellt ämnes syfte och centrala innehåll, mottagande och undervisning av nyanlända elever, samråd med specialpedagogisk kompetens inom garantin för tidiga stödinsatser, åtgärdande arbete för att skapa trygghet samt förhindra kränkande behandling, skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning samt betygskatalog.

Om ärendet

Skolinspektionen har hösten 2023 genomfört en tillsyn av Karinslundsskolan i Strängnäs kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande undervisning och stöd, skolans arbete med att skapa trygghet och studiero samt bedömning och betygssättning.

Skolinspektionen har den 13 oktober 2023 beslutat att förelägga Strängnäs kommun att senast den 15 januari 2024 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande att undervisningen följer och omfattar aktuellt ämnes syfte och centrala innehåll samt mottagande och undervisning av nyanlända elever. Vidare har Skolinspektionen tilldelat Strängnäs kommun en anmärkning rörande samråd med specialpedagogisk kompetens inom garantin för tidiga stödinsatser, åtgärdande arbete för att skapa trygghet samt förhindra kränkande behandling, skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning samt betygskatalog.

Skolinspektionen har även förelagt Strängnäs kommun att senast den 19 augusti 2024 vidta åtgärder för att avhjälpa brist rörande undervisning av legitimerade och behöriga lärare.

Strängnäs kommun har bitt om anstånd avseende redovisning till den 25 januari 2024 vilket beviljades. Strängnäs kommun har den 24 januari 2024 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet och anmärkningen samt kompletterande uppgifter den 16 februari 2024.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Strängnäs kommun har följt föreläggandet i den del som avser att undervisningen följer och omfattar aktuellt ämnes syfte och centrala innehåll samt mottagande och undervisning av nyanlända elever och vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningen samt om påtalade brister har avhjälpits.

Motivering av beslutet

Undervisningen följer och omfattar aktuellt ämnes syfte och centrala innehåll

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder framgår att all undervisande personal på skolan har varit involverade i ett arbete för att tillförsäkra att all undervisning följer och omfattar aktuellt ämnes syfte och centrala innehåll enligt kursplanerna för ämnena bild, fysik, kemi och teknik. Det framgår av redovisningen att huvudmannen förser Karinslundsskolan med elevdatorer och har säkerställt att digitala verktyg för att möjliggöra digitalt bildskapande finns tillgängliga.

Vidare framgår av huvudmannens redovisning att skolans sal för naturorienterande ämnen har blivit tillgänglig för laborationer, att så kallade NTA-lådor har lokaliserats och kan nyttjas samt att läromedel och elektriska kretsar har köpts in till skolan.

Rättslig reglering

Enligt skollagen gäller en kursplan för varje ämne. (10 kap. 8 § skollagen [2010:800])

Av skollagen framgår vidare att för utbildningen ska de lokaler och den utrustning finnas som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas. (2 kap. 35 § skollagen)

Enligt skolförordningen (2011:185) gäller en läroplan för grundskolan enligt skollagen. Läroplanen finns i förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. Av 3 § samma förordning framgår att kursplaner för grundskolans ämnen ingår i läroplanen och att kursplanerna kompletteras av kriterier för bedömning av kunskaper och betygskriterier. (9 kap. 1 § skolförordningen)

I läroplanen för grundskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet finns kursplaner som för varje ämne anger bland annat syfte och centralt innehåll. (Lgr22, 5 Kursplaner)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Mottagande och undervisning av nyanlända elever

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder framgår att Språkcentrum är den enhet inom Strängnäs kommun som ansvarar för kartläggning av nyanlända elever. Huvudmannen redogör för hur Språkcentrums organisation, ansvars- och rollfördelning har tydliggjorts vilket enligt huvudmannens bedömning har lett till en bättre arbetsstruktur och tydligare process i mottagandet av nyanlända elever.

Huvudmannen uppger i sin redovisning att alla nyanlända elever på Karinslundsskolan numera är kartlagda och placerade i rätt undervisningsgrupp. Huvudmannen har i kompletterande information till Skolinspektionen uppgett att för de elever som mottogs på skolan 2022 och saknade kartläggning steg 1 och 2 har kartläggning skett av lärare i svenska som andraspråk på Karinslundsskolan. Detta har enligt huvudmannen skett utifrån Skolverkets bedömningsstöd för nyanlända elevers språkutveckling Bygga svenska.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att en nyanländ elevs kunskaper ska bedömas om en sådan bedömning inte är uppenbart onödig. Om det behövs ska en sådan bedömning göras även för en elev som

1. har varit bosatt utomlands och som har påbörjat sin utbildning här senast vid höstterminens start det kalenderår då han eller hon fyller sju år, eller
2. efter skolgång i Sverige har varit bosatt utomlands och därefter har återvänt till Sverige för att återuppta sin utbildning här.

Rektorn ansvarar för att bedömningar görs enligt första och andra styckena. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om underlag för sådana bedömningar. (3 kap. 12 c § skollagen)

Av skollagen framgår vidare att en bedömning enligt 12 c § ska göras skyndsamt. För en nyanländ elev och för en elev som avses i 12 c § andra stycket 2 ska bedömningen göras i sådan tid att beslut om placering i årskurs och undervisningsgrupp kan fattas enligt 12 e §. För en elev som avses i 12 c § andra stycket 1 ska bedömningen göras senast inom två månader från det att eleven har tagits emot inom skolväsendet i någon av de skolformer som anges i 12 b §. Resultatet av en bedömning enligt 12 c § ska beaktas vid beslut enligt 12 e och h

§§, upprättande av individuell studieplan enligt 12 g § och bedömning av behov av studiehandledning av undervisningen och vid fördelning av undervisningstiden. (3 kap. 12 d § skollagen)

Av Skolverkets föreskrifter om underlag för bedömning av nyanlända elevers kunskaper framgår att när en elevs kunskaper bedöms enligt 3 kap. 12 c § skollagen ska Skolverkets kartläggningsmaterial för bedömning av nyanlända elevers kunskaper steg 1 och 2 (diarienummer 2016:428) användas som underlag för bedömningen. I vilken omfattning kartläggningsmaterialet steg 1 och 2 ska användas bestäms utifrån den enskilda elevens förutsättningar och behov. (1-3 §§ SKOLFS 2016:10)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Strängnäs kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller mottagande och undervisning av nyanlända elever. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Skolinspektionen vill dock påminna om att även numeracitet ingår i Skolverkets kartläggningsmaterial steg 2, vilket handlar om elevens förmåga att använda matematiskt tänkande för att lösa problem, föra resonemang, argumentera och motivera sina lösningar.

Samråd med specialpedagogisk kompetens inom garantin för tidiga stödinsatser

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att samråd med specialpedagogisk kompetens numera sker när det görs en särskild bedömning inom garantin för tidiga stödinsatser även för eleverna i förskoleklassen.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att ansvarig förskollärare eller lärare ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid

1. en särskild bedömning enligt 4 §
2. planering av stöd som anges i 5 § när det i förskoleklassen eller lågstadiet upptäcks att sådant stöd behöver ges i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, och
3. uppföljning enligt 4 b §. Sådant samråd behöver inte genomföras om den ansvariga förskolläraren eller läraren har specialpedagogisk kompetens. (3 kap. 4 a § skollagen)

Sådant samråd behöver inte genomföras om den ansvariga förskolläraren eller läraren har specialpedagogisk kompetens. (3 kap. 4 a § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Åtgärdande arbete för att skapa trygghet samt förhindra kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att nuvarande rektor vid Karinlundsskolan inte kan se att det finns anställda som inte agerar eller gör anmälningar om kränkande behandling när det förekommer kränkningar elever emellan. Av redovisningen framgår att det har genomförts en utbildningsinsats för all personal och att skolans trygghetsteam har utökats med personal från fritidshemmet. Av kompletterande information från huvudmannen framgår att värdegrundsarbete återkommande tas upp på personalmöten och att statistik kring kränkingsanmälningar analyseras. Det framgår även att personalen följer upp skolans arbete med att förhindra kränkande behandling med hjälp av elevenkäter.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Vidare framgår att var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling. (1 kap. 5 § skollagen)

Av skollagen framgår vidare att personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Detta innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar. En åtgärd får vidtas endast om den står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter. (5 kap. 6 § skollagen)

Av skollagen framgår att huvudmannen ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som rör bland annat åtgärder mot kränkande behandling, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget (6 kap. 5 § skollagen).

Vidare framgår av skollagen att en lärare, eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. (6 kap. 10 § skollagen)

Enligt läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet ska alla som arbetar i skolan aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling av individer och grupper. (Lgr22, 2.1 Normer och värden)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Strängnäs kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller åtgärdande arbete för att skapa trygghet samt förhindra kränkande behandling. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning har upprättats för Karinslundsskolan. Skolinspektionen har tagit del av rutinen, som har beslutats av rektorn.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att det för varje skolenhet ska finnas skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning enligt 5 kap. 4 b-4 d §§ skollagen. Rektorn beslutar om sådana rutiner. (5 kap. 4 e § skollagen)

Av förarbetena framgår vidare att det är skolans ansvar att förvara omhändertagna föremål på ett säkert sätt till dess att de lämnas tillbaka. Av rutinerna bör bland annat framgå hur omhändertagandet av utrustningen ska gå till, till exempel hur föremålen ska förvaras på ett betryggande sätt och hur insamlandet av utrustningen ska ske så att det framgår till vem varje föremål ska återlämnas. Det ska inte föreligga någon osäkerhet om huruvida ett föremål har omhändertagits eller huruvida det har lämnats tillbaka. (Prop. 2021/22:160, s. 235)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Betygskatalog

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Strängnäs kommun har inkommit med skolans betygskatalog för höstterminen 2023. Betygskatalogen innehåller identifieringsuppgifter och signatur av den eller de lärare som har beslutat om betyg.

Av huvudmannens redovisning framgår att huvudmannen, genom dialog med rektorn och Karinslundsskolans administratör, har informerat och utbildat skolans lärare hur signering av betygskatalog ska genomföras så att såväl undervisande lärares utan lärarlegitimation som legitimerad lärares underskrift finns med.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn. (3 kap. 16 § skollagen)

I Skolverkets föreskrifter om betygskatalog anges att den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med egenhändig signatur. (7 § SKOLFS 2011:123)

Av Skolverkets föreskrifter om betygskatalog framgår även att en betygskatalog ska innehålla namn och titel på den eller de som har beslutat om betyg. (8 § SKOLFS 2011:123)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredare Hans-Göran Arvidsson. Utredare Linda Nordenhem har varit föredragande i ärendet.